

STURING VAN ONDERWIJSKWALITEIT IN HET PRIMAIR ONDERWIJS

Op zoek naar een balans tussen gedeelde betekenis en variëteit

13 juli 2015

	Tot 2002	2002-2004	2005-2010	2011 -
--	----------	-----------	-----------	--------

Schema bijlage Beleidsanalyse

Definities		'Het ongemak van autonomie'	Kwaliteitsbeleid langs de grenzen van het 'wat' en het 'hoe'	Op weg naar systeemverantwoordelijkheid
In trefwoorden	Exit 'deugdelijkheid'. Drie scharnierpunten: - invoering kerndoelen (1988) - arrest Schaapman - invoering begrip onderwijskwaliteit	Toename verantwoordelijkheid voor onderwijskwaliteit en financieel beleid. <i>Koers primair onderwijs</i> (2004). Aandacht voor internationale vergelijkingen. Onderwijs als maatschappelijk-economisch instrument.	Door oprichting sectororganisaties wordt onderwijskwaliteit steeds meer bestuurlijk begrip. Commissie Dijsselbloem: het hoe en het wat. Zoeken naar reikwijdte overheid (Iederwijs, As Siddieq). Kwaliteitsagenda PO: <ul style="list-style-type: none"> - Taal en rekenen - Opbrengstgericht werken - Aanscherping toezicht op zwakke scholen Aandacht voor onderpresteren, excellentie.	Legitimering van de gegroeide herinterpretatie van art. 23 Gw. Aankondiging afschaffing thuisonderwijs. Via versterking bestuurskracht van hiërarchische sturing naar systeemsturing. Wettelijke verankering normstelling onderwijskwaliteit. <i>Actieplan Basis voor presteren</i> (2011).
Interventies				
<i>Controleren</i>		Metten is weten	Verdiende autonomie	Transparantie door toetsing en monitoring
In trefwoorden		Wet op het Onderwijstoezicht (2002). Integraal en stimulerend toezicht. Normering aantal lessen.	<i>Hoofdlijnenbrief 2006-2007</i> (2005). Risicogericht toezicht. Uitbreiding normenkaders toezicht. Verscherping toezicht op zeer zwakke scholen en risicoscholen. Aandacht voor horizontale verantwoording.	Verplichte centrale eindtoets en volgsysteem. Strenger richting zwakke scholen. Kwaliteitsprofielen en kansengericht toezicht. Verbinding financieel toezicht en toezicht op onderwijskwaliteit. Toezicht op het leraarschap. Prikkel tot zelfevaluatie.

<i>Ondersteunen</i>		De markt van didactiek en registratie	De opkomst van opbrengstgericht werken	Het creëren van een sterke beroepsgroep
In trefwoorden		Subsidiëren van methodenmakers. Project Q-primair. Beleidsplan <i>Leren met ICT</i> (2003). Aandacht voor onderwijsachterstanden en gezinsondersteuning verlegd naar Vroegschoolse educatie. Aandacht voor feminisering in het onderwijs.	Ondersteuning OGW door leerlijnen en referentieniveaus. <i>Actieplan leerkracht</i> (2007). Landelijk dekkend beleid VVE. Veel lokaal onderwijsbeleid. Aandacht voor excellentie.	HRM, opleiding en lerarenregister. <i>Actieplan Leraar 2020</i> (2011). <i>Lerarenagenda 2013-2020</i> (2013). Engels wordt kernvak. Vliegende brigades Zeer zwakke scholen.
<i>Ordenen</i>		Schaalvergroting en rolverbreding	Aandacht voor 'good governance'	Het sturen van schoolbesturen
In trefwoorden	1985: invoering basisschool 1997: <i>Toerusting en bereikbaarheid</i> (niet genoemd maar wel belangrijk: <i>Stimuleringsbijdrage Bestuurlijke Krachtenbundeling</i> (1997)	Aandacht voor Brede School. Extra geld voor achterstandsleerlingen. Invoering onderwijsassistenten en extra geld OOP. Meer autonomie besturen: <i>Richting, Ruimte, Rekenschap en Resultaat</i> (2002)	Invoering lumpsumfinanciering (2006). Aandacht voor goed bestuur. <i>Manifest Versterking ouderbetrokkenheid</i> (2007). Oprichting PO-raad (2007). Eerste <i>Code Goed bestuur</i> (2010). Brochure <i>Sturen en toezien op onderwijskwaliteit</i> (2011). Nieuwe gewichtenregeling (2006). Witte/zwarte scholenproblematiek; segregatie in het onderwijs.	Tussen 1994 en 2003 is het aantal schoolbesturen meer dan gehalveerd: 3718 tegen 1724; het aantal scholen 88801 tegen 7666. <i>Grenzen aan kleine scholen</i> Onderwijsraad (2013). Aankondiging plannen tegen krimp. <i>Bestuursakkoord Primair Onderwijs. Impuls opbrengstgericht werken en professionalisering 2012-2015</i> (2012). <i>Nationaal Onderwijsakkoord</i> (2013). Acceptatie segregatie.

Harm Klifman

B&T, september 2015